

SOCIJALNI DIJALOG U EU

Socijalni dijalog se odnosi na razgovore, konsultacije, pregovore i zajedničke akcije koje preduzimaju socijalni partneri, odnosno poslodavci i sindikati, a koji obuhvataju širok spektar društvenih i radno-relevantnih pitanja. Na nivou EU, socijalni dijalog je pokrenut 1985.godine i od tada se smatra ključnim u pogledu promocije konkurentnosti i fer odnosa kao i ekonomskog prosperiteta i društvenog blagostanja. Razvijanje i podsticanje socijalnog dijaloga ključni je element evropskog socijalnog modela. Evropski socijalni dijalog upotpunjuje i podržava nacionalni socijalni dijalog i industrijske odnose.

NIVO DIJALOGA

Na nivou cele privrede
Sektorski

VRSTA DIJALOGA

Bipartitni
Tripartitni

KAKO SOCIJALNI DIJALOG FUNKCIONIŠE?

Socijalni partneri razumeju potrebe radnika i kompanija i štite njihove interese. Njihovo uključivanje na nivou EU obezbeđuje da se interesi i poslodavaca i radnika uzimaju u obzir kada je reč o inicijativama pokrenutim na nivou EU. Oni igraju ključnu ulogu u razvoju socijalne politike EU i odbrani evropskih socijalnih standarda. Dijalog između socijalnih partnera utiče na način organizacije rada i povećanje radnih mesta i društvenog blagostanja.

Evropska komisija podržava i promoviše socijalni dijalog. Pre nego što Evropska komisija podnese predlog iz oblasti socijalne politike, ona konsultuje socijalne partnere. Takođe, socijalni partneri mogu pregovarati i o međusobnim sporazumima. Ti sporazumi mogu zatim biti primenjeni od samih socijalnih partnera širom EU, ili mogu biti preoblikovani u legislativu EU.

Pre podnošenja predloga iz oblasti socijalne politike, Komisija prvo konsultuje socijalne partnere o mogućem pravcu delanja EU. Imajući to u vidu, ako Komisija smatra da je na nivou EU potrebno nešto preduzeti, ona konsultuje poslodavce i sindikate o sadržaju datog predloga. Socijalni partneri zatim daju mišljenje ili preporuku Komisiji u vezi sa temom o kojoj je reč. Oni mogu takođe da obaveste Komisiju da žele da započnu formalne pregovore između sebe, po osnovu člana 155. Ugovora o funkcionisanju EU. Ovaj član Ugovora takođe daje pravo socijalnim partnerima da pregovaraju na njihovu vlastitu inicijativu.

Socijalni dijalog je od ključnog značaja za promociju i konkurentnosti i fer odnosa u Evropi. U zemljama u kojima je socijalni dijalog dobro uspostavljen, ekonomska situacija ima tendenciju da bude povoljnija i sa manje tenzija. Takođe, zemlje sa jakim socijalnim dijalogom su među najkonkurentnijim u Evropi. Izazov u predstojećem periodu biće da se ojača kapacitet socijalnog dijaloga EU koja broji 28 članica.

SEKTORSKI SOCIJALNI DIJALOG - HOTELI, RESTORANI I KETERING (HORECA)

ORGANIZACIJA POSLODAVACA	ORGANIZACIJA RADNIKA
<p>HOTREC je krovna organizacija nacionalnih privrednih udruženja koja predstavljaju hotele, restorane, kafiće i slične ugostiteljske objekte u Evropi. HOTREC stoga, nastupa kao predstavnik ugostiteljskog sektora pred institucijama EU.</p> <p>Osnovni ciljevi koje ima HOTREC su:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Promocija i zaštita interesa ugostiteljske industrije pred institucijama EU; - Jačanje saradnje između nacionalnih ugostiteljskih udruženja. <p>Osnovna delatnost HOTREC-a je nadzor i analiza politike razvoja na nivou EU koja ima uticaja na ugostiteljsku industriju.</p> <p>http://www.hotrec.eu/</p>	<p>EFFAT je Evropska federacija sindikata u sektoru hrane, poljoprivrede i turizma.</p> <p>EFFAT je samostalna Evropska sindikalna federacija. EFFAT snažno promoviše interese svojih članova u vezi sa svim međuprofesionalnim pitanjima. Kao regionalna organizacija u okviru IUF (Međunarodna unija radnika zaposlenih u sektoru proizvodnje hrane, poljoprivrede, hotela, restorana, dostave hrane, proizvodnje duvana i srodnih delatnosti), EFFAT takođe štiti interese svojih članova širom sveta i u okviru datog sektora.</p> <p>EFFAT podržava svoje organizacije članice u Centralnoj i Istočnoj Evropi u cilju izgradnje slobodnih i jakih sindikata. Već mnogo godina EFFAT daje podršku održivom razvoju proizvodnje hrane i politici turizma pri kojima se uzimaju u obzir etički, socijalni i ekološki aspekti. Samo bezbedna i visokokvalitetna hrana može garantovati bezbedne poslove i uslove rada.</p> <p>http://www.effat.org/en</p>

VAŽNA DOSTIGNUĆA

- Evropski pasoš ugostiteljskih veština (EHSP)
- Zajednički EFFAT-HOTREC stav o radu na crno u sektoru evropskih hotela i restorana iz decembra 2010.
- Zajednički EFFAT-HOTREC stav o “Ekonomiji deljenja” – “Podizanju nivoa fer odnosa i fer konkurencije u ugostiteljstvu i turizmu” iz decembra 2015.
- Evropska alijansa stručnih praksi – zajedničko EFFAT-HOTREC zalaganje za poboljšanje kvaliteta i privlačnosti programa stručnih praksi u evropskom sektoru hotela i restorana iz decembra 2015.
- Zajednička EFFAT-HOTREC pozicija o ulozi socijalnih partnera u integraciji izbeglica u tržište rada i društvo iz decembra 2015. (očekuje se potpisivanje)

